

Utieraň Strastí

(Štvrtok/Piatok Veľkého týždňa)

4. antifóna

5. a 1. hlas ZR

Pramene: J002 (SA 4 a,b,c,d,e).
Am

Každú z pätnástich antifón na Strastiach dnes tvoria trojice *stichír/tropárov*, ale v starších prameňoch je ich štyri až päť.

Štvrtá antifóna je ako jediná predpísaná na dva rôzne hlasy. Tropáre a,b na 5. hlas sú *podobné*, tj. vo vzťahu vzor-obraz v textovej štruktúre. Ruská a ruténska melódia 4b sa však v druhej časti odchyľuje od vzorového 4a, ktorý je v pozoruhodnom súlade s byzantským nápevom zo 14. stor.

Tropáre c,d,e sú predpísané na autentický 1. hlas. Tropár **d** sa do nikonovských prekladov nedostal, bohorodičen **e** (pôvodne z oktoichovej malej večierne pred nedeľou) sa dnes nachádza v sobotu na oktoichovej utierni (csl. text), resp. na večierni z piatku na sobotu (gr. texty).

Pre nikonovský bohorodičen (označujeme ho ako N) sme nenašli neumový zápis.

Pozn. Nikonovský preklad 4a,b je na viacerých miestach chybný.

Σήμερον ο Ιούδας, 7 καταλιμπάνει τόν Διδάσκαλον, 10
καί παραλαμβάνει τόν διάβολον, 11
τυφλούται τώ πάθει τῆς φιλαργυρίας, 11
εκπίπτει τού φωτός, ο εσκοτισμένος, 6+6
πώς γάρ ηδύνατο βλέπειν, 8
ο τόν φωστήρα πωλήσας, 8
τριάκοντα αργυρίων, 8
αλλ' ἡμίν 3 ἀνέτειλεν 4 ο παθῶν υπέρ του Κόσμου, 8
πρός ὄν βοήσωμεν. 6 Ο παθῶν, καί συμπαθῶν 7
ανθρώποις, δόξα σοι. 6

Ἀνεὲς ἰδῶν ὡς ταβλάετ'ζ οὔτ'τα,
ἢ πριέμλετ'ζ διάβολοι,
ὡς ταβλάετ'ζ ετράντ'ιο ερεβρολόβ'ιο,
ὡπάλλετ'ζ εβ'ετ'τα ὡμραχένηνῃ:
κίκω βο μοжаше зрѣтн,
εβ'ετ'т'ло продávеиῃ
на трѣдеед'т'чхз ереβреннц'ѣхз;
но нáмз возеїа ετραδάβ'иῃ за мїрз.
кз немд'же возопїи́мз: поετραδάβ'иῃ ἢ εοετραδάβ'иῃ
человѣк'омз, гдѣ елáвa т'εб'ѣ.

Σήμερον ο Ιούδας, 7 παραποιεῖται θεοσεβειαν, 10
καί αλλοτριούται τού χαρίσματος, 11
υπάρχων μαθητής, γίνεται προδότης, 6+6
εν ἤθει φιλικῶ, δόλον υποκρούπτει, 6+6
καί προτιμάται αφρόνως 8
τῆς τού Δεσπότης αγάπης, 8
τριάκοντα αργύρια, 8
Οδηγός 3 γενόμενος, 4 συνεδρίου παρανόμου. 8
Ἡμεῖς δέ έχοντες 6 σωτηρίαν τόν Χριστόν, 7
αυτόν δοξάσωμεν. 6

Ἀνεὲς ἰδῶν прн'т'ворáετ'ζ εῖ'ο'ч'е'т'т'е,
ἢ ὡ'ч'д'ж'дáετ'ζ д'р'овáнїа,
εβ'иῃ οὔ'ч'енїкз б'ыб'л'е'т'ζ пр'едá'ч'ель:
бо Ѡб'б'ич'номз л'овзáнїи л'е'т'т'ε пок'рыб'áεт'ζ,
ἢ пр'едп'оч'и'т'áεт'ζ н'е'м'ы'сл'енн'ω
б'л'ч'нїа л'юб'е',
X р'ак'ó'т'ч'и ереβρολόβ'иῃ,
на'т'á'в'нн'кз б'ыб'з εοβóρηца б'ε'ззакóнн'аг'ω:
м'ы́ ж'е н'áм'ц'е е'п'ε'нїе χ'ρ'ї'т'á,
т'ο'г'ò пр'ο'ε'лáв'н'мз.

1

Σή-με-ρον ο Ι-ού-δας, κα-τα-λιμ-πά-νει τόν Δι-δάσ-κα-λον,
 Ἄ-ε- -νε- -εζ ἦ - -ιο- -δα ὤ-στᾶ-λα- -ε- τζ δ̂- -γι- τε-λα

2

καί πα-ρα-λαμ-βά-νει τόν δι-ά-βο-λον,
 ἦ πη-εμ- λε- -τζ δι- -α- βο- -λα

3

τυ-φλού-ται τῷ πά-θει τῆς φιλ-αρ-γυ-ρί-ας,
 ὤ-σαε-πι- σα στρα-στη-ιο σε- -εφο- λιο-βη- -α

4

εκ-πίπ-τει τού φω-τός, ο ε-σκο-τισ-μέ-νος,
 η̂- -πα- δε ὤ-το σεβ̂-τα ὤ- -μολ-γε- -νη- -η

5

πῶς γάρ η-δύ-να-το βλέ-πειν, ο τόν φωσ-τή-ρα πω-λή-σας,
 κλ- -κο βο μο- φλ- -σε σε-φ̂-τη ἦ- σε σεβ- -τη- λο προ- δλ-βη- η

6

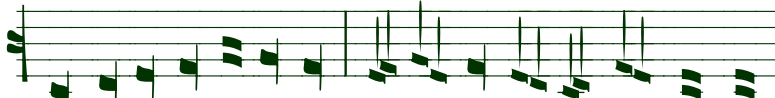

τρι-ά-κον-τα αρ-γύ-ρι-οις,

ΗΔ ΤΡΕ-ΧΩ ΔΕ-ΣΑ-ΤΕ -ΧΩ ΣΦΕ -ΒΩ,

7

αλλ' η-μίν α-νέ-τει-λεν ο πα-θών υ-πέρ του Κόσ-μου,

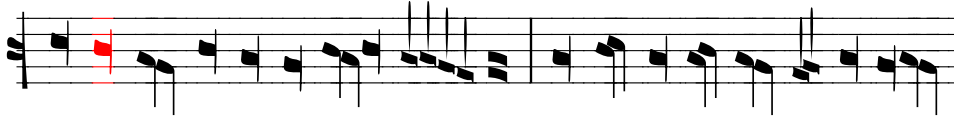

ΗΘ ΗΔ-ΜΟ ΒΟ- - ΣΗ - Λ- Η ΣΤΩΔ- ΔΑ - - ΒΗ- Η ΖΑ ΜΗ

8

πρός όν βο-ή-σω-μεν. Ο πα-θών, καί συμ-πα-θών

ΚΟ ΗΕ- ΜΩ- ΦΕ ΒΟ- ΧΩ- ΠΗ- Ε- - ΜΩ ΣΤΩΔ- ΔΑ - ΒΗ- Η ΜΗ- ΛΩ- Λ- Η

9

αν-θρώ-ποις, δό-ξα σοι.

ΥΕ- ΛΟ- ΒΩ- - - - - ΚΗ ΣΑΔ- - - ΒΑ ΤΕ- - - - - ΒΩ.

1
А́-е- - -не- -сз ѿ- -ю- - да ѡт-а́-ча-е́- - -са бла-го-че-сти́ -а

2
ѿ бы-ва- -е- -тз бла-го-да- -ти

3
бн- вэ ѿ- - че- нн-кз бысть прѣ- да- те - - ль

4
во ѡ- бн-не-мз а́о- за- -нн- -н ае - - стн- ю га- -а

5
ѿ во- лю- бн па- - -че не- со-мы-ае-ннъ вл-а-ды́ - на лю-бз-вс

6
да бо- - га- -ти сѣ- - бо- лю- бн- - ю

7
на-ста-вс-нн- - кз бы-вз со-бо- -и- - цѣ а́з- -ка- -вз

8
мы же ѿ- мѣ-ще спа-сѣ- нн- - е

9
хри- -ста го- - - - го про- - - сла- - - - бн- - - - мз.

Melodická štruktúra 4a,b:

1. Dolinka veľká Prihlaska zavodná	1. Dolinka veľká Prihlaska zavodná
2. Dolinka skamejná	2. Dolinka skamejná
3. Osoka stredná Dolinka veľká	3. Osoka stredná Dolinka veľká
4. Ometka Dolinka veľká	4. Ometka Dolinka veľká
5. Prihlaska Prihlaska zavodná	5. Prihlaska zavodná Rafatka
6. Rafatka	6. Osoka str. s prehybom Dolinka veľká
7. Osoka str. s prehybom Dolinka veľká	7. Osoka str. Dolinka veľká s premetom
8. Pastela (1. hlas) Rafatka	8. Lacega (1. hlas)
9. Dolinka/Kulizma mečiková	9. Dolinka/Kulizma mečiková

3 c

Τὴν φιλαδελφίαν κτησώμεθα, 10

ως εν Χριστώ α-δελφοί, 7 //
καί μή⁰⁰⁶ τό ασυμπαθές 7
πρός τοὺς πλη-σί-ον η-μῶν, 7
ἵνα μή⁰⁰⁶ ως ο δούλος κατακριθῶμεν, 12
ο ανελεήμων, 6 **διὰ** τὰ δηνάρια, 7
καί **ως** ο Ιουδας μεταμεληθέντες, 12
μή⁰⁰⁶ δέν **ωφελήσωμεν.** 7

Ἡραττολιόβιε ετ'άβημζ

ἴακω βο χρίτῆ βράτῆ, /

ἀ νε ηεμλίτηβηοε

ἔβε κζ βλήβημζ ηάσβμζ: /

δα νε ἴακω ράβζ ὠεδδημζα

ηεμλίορτῆβυῖ, πῆηαζεῖ ράδη, /

ἠ ἴακω ἴδα ραεκάβεσβεα,

ηηγτόβε πόλβζεμζα. /

БѢ-ТО-ЛЮ-БІ-Є СО-ТЛ-ЖИ-МЪ ѿ-ЖЕ Ѡ-ХР-ТѢ БѢ-ТІ-Є

І-І-Є

НЄ-МН-ЛО-СТН-ВЪ-НИ КО БЛ-Г-НИ-МО НА-ШН-МЪ

ДА НЄ ІА-КО РЛ-БЪ Ѡ-СЪ-ДН-МЪ-СА НЄ-МН-ЛО-СТН-ВІ-Н ПЛ-НА-ЗА РЛ-ДН

І-І-КО І-Ю-ДА РЛ-КА-А-ВЪ-ШН-СА

НИ-УТО ЖЕ

ПО-А-З-Ъ-Є-МЪ.

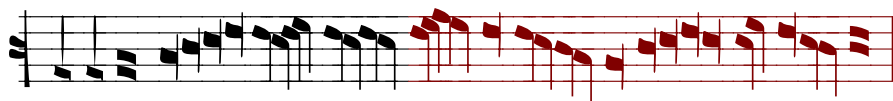
1. *Rafatka Kulizma skamejná*
2. *Fita piatohlasná*
3. *Taganec Kulizma stredná*
4. *Lacega Kulizma stredná*
5. *Lacega Lacega*
6. *Lico „ko krestú“ Kulizma mečková*

Prednikonovský variant:

4.c

ХѠ-ТО-Ъ-БН- Н-СВО НѢ-ПQΔ-ВѢ- НQ- Є ПО- Ѡ-ЧΔ- Є-МЪ Ё СЕ НΔ ТΔ

(doplnené z 4c)

БО-ПІ-А-ШЄ

ЗЄ-QΔ- ЦН-ХЪ ТΔ БО- ГО- QO- - ДН-ЦЄ МΔ- - QІ- - -Є

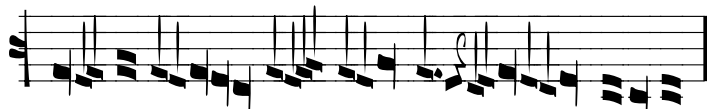
ЧТО СТQΔ-ДН ѠБО ТАКО-ВЪ-ХЪ ТΔ БН-ДЪ- - ХЪ

Ѡ-СЪ-ѠЄ- НА Ѡ-ТО І- -Ю- ДЄ- НІ QΔ- - ДН ЧЪ- - -ДЄ- - -СЪ

НІ ІΔ-КО SΔO-ДЪ- -Δ СQΔ-БО-Н-НН- КН ТΔ КО КQЄ-ТЪ

ПQН- ГВО-ѠΔ- - - - -Є- - - - -МΔ.

1. *Rafatka* *Kulizma skamejná delená (= s prechvatom)*
2. *Fita piatohlasná*
3. *Prihlaska* *Kulizma stredná*
4. *Lacega*
5. *Vozhlaska niž. + Rutva* *Kulizma stredná*
6. *Lacega* *Lacega* *Lico „ko krestú“*
7. *Kulizma mečíková*

(Из свѣтѣхъ о҃тца бѣгоудниенз:)

Χαίροις παρ' ἡμῶν 5 ἁγία Θεοτόκε Παρθένε, 10
 τό σεπτόν κειμήλιον 7 ἀπάσης τῆς οἰκουμένης, 8
 ἡ λαμπράς ἡ ἀσβεστος, 7 τό χωρίον τοῦ αὐωρήτου, 9
 ο ναός ο ακατάλυτος. 9 /// Χαίροις ἐξ ἥς Ἀμνός ἐτέχθη, 9
 ο αἴρων τήν αμαρτίαν 8 τοῦ κόσμου. 3

Рάδѣиѧ ѿ нѧзъ, сѣтѧ бѣ дѣо,
 чѣстѣи ѡиѣде вѣдѧ вѣелѣнныѧ,
 свѣце неѣгасѣмѧ, вѣѣстѣилице неѣѣстѣиѧгѡ,
 χράμε неѡκορημѣи: /// ράδѣиѧ, ἦζз неѧже ροδιѧ ἄгнецз **βѣѣи**,
 вѣзѣмлѧη грѣχḡ **вѣегѡ** мѣра.

Ἰ-Δ-Δ-Η-Ν- Σ-Α Ὡ-ΤΟ ΗΛ- - -ΣΣ ΣΒΕ-ΤΑ ΒΟ-ΓΟ-ΦΟ- ΔΗ- - ΞΕ Δἶ-ΒΟ
 Ὡ-ΤΗ-Η ΣΟ-Σἶ-ΔΕ ΒΟ- ΣΕ- Η ΒΟ-ΣΕ- ΛΕ- - -Ηἶ
 ΣΒἶ-ΞΕ ΗΕ- Ὀ- -ΓΑ-ΣΗ-ΜΑ-Λ ΒΟ-ΜΕ-ΣΤΗ- ΛΗ- ΞΕ ΗΕ- ΒΟ-ΜΕ-ΣΤΗ-ΜΑ- ΓΟ
 ΞΕ-ΚΒΗ ΗΕ- Ψ- ΒΟ- ΦΗ-ΜΑ-Λ, ΡΑ-Δἶ- ἩΣΑ ἦΞ ΗΕΛΦΕ ΡΟΔΗ-ΣΑ ἸΓ- ΗΕ- - ΞΖ
 ΒΟ-ΞΕ- ΛΑ-ἦ ΓΦΕ-ΧΗ ΒΟ-ΣΕ-ΓΟ ΜΗ- - -ΡΑ.

1. *Mreža Kulizma skamejná delená (= s prechvatom)*
2. *Podvertka lomená Šibok*
3. *Vozmer Rutva Mreža*
4. *Vozmer Rafatka*
5. *Cagoša vel'ká Šibok*

Δεδοξασμένα πε-ρί σου, 8
ελα-λήθη πανταχού, 7
ό-τι ε-κύ-ησας σα-ρκί, 8
τόν τών όλων Ποι-η-τήν, 7
Θεοτόκε Μαρία, 7 παν-ύμνητε,
καί απειρό-γαμε. 10

Πρελῶνα ω τεβε	Γαλόλασα βεζα, /
ἴκω ροδηλῆ εἰ πλότιο	βεχζ τεορμλ, /
εἴε λρίε, βεπετλα	ἡ ηενικδρεβρίηλα.